

L
20.

LANDBOUW-ECONOMISCH INSTITUUT
's-GRAVENHAGE

Schikt verbruichyk
Niet inleenen

185

Financiering

1. De aard van de financieringsbehoefte in de visserij

De aard van de financieringsbehoefte in de visserij verschilt veelal in belangrijke mate van die in landbouw en industrie. In landbouw en industrie vindt men naast de behoefte aan lang vermogen voor de aankoop van grond, gebouwen en machines een belangrijke behoefte aan kort vermogen, dat ten dele met eigen middelen en ten dele met vreemde middelen als leveranciers- en bankcrediet, wordt gefinancierd.

De boer gaat eerst de grond bewerken, zaaien enz. om pas vele maanden later het produkt te oogsten en te verkopen. Tijdens dit produktie-proces worden tal van kosten gemaakt, welke ten dele met eigen middelen, ten dele met leveranciers- en bankcrediet worden gefinancierd. Na verkoop van de oogst worden de leveranciers betaald en de korte credieten van de bank afgelost.

Geheel anders is veelal de situatie in de visserij. Meestal is er slechts weinig behoefte aan kort crediet in de visserij. Immers is het vaartuig visklaar dan worden reizen gemaakt van een dag tot enkele weken. Doorgaans wordt spoedig na de aanvoer de vis vers verkocht over de afslag of rechtstreeks aan vishandelaren en ontvangt de visser de opbrengst. Het gevolg is dat tegenover de uitgaven voor variabele kosten vrijwel onmiddellijk een opbrengst staat. In deze gevallen zijn dus voor de visserij leverancierscrediet en andere korte credieten van geringe betekenis.

In tegenstelling tot landbouw en industrie is er dus in de visserij in het algemeen minder behoefte aan

L20

105 B

7788818

60/1521

kort crediet en leverancierscrediet. Daarentegen is er in de visserij een grote behoefte aan lang crediet. De bouw van nieuwe vissersvaartuigen en de aanschaffing van nieuwe motoren vragen thans grote sommen gelds. Voorts zijn de dynamische ontwikkeling van het visserijbedrijf en de inflatie oorzaak, dat nieuwe investeringen steeds groter worden. Daartoe beschikt de visser niet meer over voldoende eigen middelen. Vergroting van het eigen vermogen met hulp van derden is in verband met het riskante karakter van de visserij heel moeilijk. Getracht moet dan worden vreemd vermogen op lange termijn aan te trekken.

2. Oorzaken van de moeilijkheden bij de financiering van de visserij

De financiering van de visserij heeft dus in het bijzonder betrekking op investeringen op lange termijn. In de tijd van de zeilschepen bracht dat geen al te grote moeilijkheden met zich. De eigen familiekring kon de benodigde financiële middelen nog wel opbrengen. De moeilijkheden kwamen toen de investeringen steeds groter werden en het familiebedrijf de daarvoor benodigde financiële middelen niet meer zelf kon opbrengen. Beurs, bankwezen en particulieren blijken voor dit riskante bedrijf, waarvan een buitenstaander de risico's heel moeilijk kan beoordelen, slechts weinig mogelijkheden te bieden. Meestal slaagt men er pas in vreemd vermogen op lange termijn aan te trekken in een periode van hoogconjunctuur als de bouwkosten en de rentevoet hoog zijn.

Het karakter van familiebedrijf en de grote risico's de visserij eigen hebben dus tot de bekende financieringsproblemen geleid. Dit lot deelt de visserij met de familiebedrijven in de landbouw, de handeldrijvende middenstand en de kleine en middelgrote industrie. Voor deze takken van bedrijf bestaan echter in tal van landen goeddoordachte credietregelingen van de overheid.

In de bijlagen vindt men een overzicht van de financieringsfaciliteiten voor land- en tuinbouw. Hieruit blijkt, dat voor land- en tuinbouw, kleine en middelgrote industrie aanzienlijk meer en betere financiële mogelijkheden door de overheid zijn ingesteld dan voor de visserij het geval is. Het zelfde geldt t.o.v. het buitenland. Uit de F.A.O.-conferentie te Parijs in oktober 1960 is duidelijk gebleken, dat ook t.o.v. het buitenland de Nederlandse visserij achterstaat.

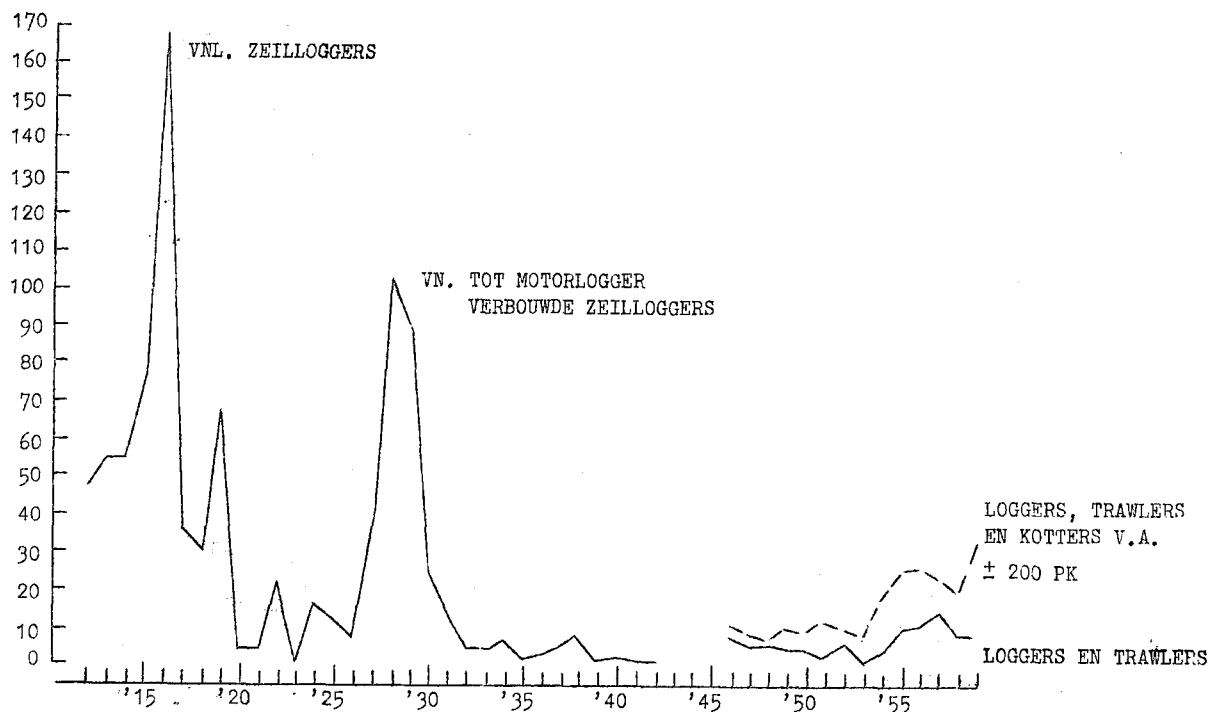
Er is geen enkele rechtvaardiging om de visserij op een andere basis te behandelen dan land- en tuinbouw en de kleine industrie. Voorts zal de Nederlandse visserij ernstige moeilijkheden gaan ondervinden, indien binnen de Euromarkt de visserij van de andere landen betere financieringsmogelijkheden heeft dan de Nederlandse visserij.

Het is dan ook dringend gewenst de financieringsmogelijkheden voor de Nederlandse visserij zodanig te regelen, dat er te dien aanzien geen achterstand meer is, noch nationaal, noch internationaal.

3. Gevolgen van het ontbreken van een goede financieringsregeling

voor de visserij

Ontbreekt er een goede credietvoorziening dan ontstaat de zg. re-investmentcycle. De vernieuwing en uitbreiding van de vloot vindt dan hoofdzakelijk plaats in de jaren van hoogconjunctuur. Van deze schoksgewijze bouw van vissersvaartuigen is de Nederlandse vissersvloot een duidelijk voorbeeld.

Bovenstaande grafiek geeft een typisch voorbeeld van een herinvesteringencyclus voor de Nederlandse zeevissersvloot in de periode 1912 - 1960.

Gedurende de Eerste Wereldoorlog werd er veel verdiend en werden in enkele jaren aanzienlijke bedragen geïnvesteerd in nieuwe schepen. Gedurende de na-oorlogsdepressie in de twintiger jaren vonden vrijwel geen investeringen plaats. Wel was er aandrang om overheidshulp voor modernisering van de vloot. Deswege werden enige commissies ingesteld. In een der rapporten werd de fundamentele behoefte van de visserij aan overheidshulp bij de financiering onderkend en daartoe een permanente voorziening bepleit. Door de conjuncturele opgang omstreeks 1926/27 won het beleid op kort zicht van de overheid het en vertrouwde men er op dat de visserij zich zelf wel zou kunnen helpen. In de periode van 1927 - 1930 werd inderdaad de vloot gemoderniseerd met eigen en geleend geld. Aangezien men niet over voldoende financiële middelen beschikte voor nieuwbouw werden investeringen gedaan voor verbouwing en verbetering van de bestaande vloot. Zwaar belast met hoogrentende leningen ging de visserij de Great Depression in. Pas in de huidige haussejaren vinden weer omvangrijker investeringen in nieuwbouw plaats

Wij zien dus dat als het bedrijf voor de financiering vrijwel uitsluitend op zichzelf is aangewezen er een herinvesteringscyclus ontstaat als gevolg van de conjunctuurcyclus. De vlootvernieuwing draagt dan een typisch cyclisch karakter. In perioden van hoogconjunctuur als de bouwkosten en de rentevoet hoog zijn vindt er nieuwbouw plaats. In de perioden van laagconjunctuur als de werven geen opdrachten hebben en de rentevoet laag is kunnen er geen vissersvaartuigen worden aanbesteed.

Uit de geconstateerde herinvesteringscyclus blijkt wel duidelijk dat er een financieringsprobleem is in de visserij en dat het in het algemeen belang is deze herinvesteringscyclus te doorbreken, zo nodig met hulp van de overheid.

4. De financiering van 1950 - 1960

Voor het verkrijgen van inzicht in de financiering van de visserij staan slechts weinig gegevens ter beschikking, nl. de resultaten van een onderzoek van het L.E.I. naar de financiële positie van de rederijen en de "Statistiek van de Scheepshypotheken" van het C.B.S.

In de bijlagen wordt een overzicht gegeven van de nieuw ingeschreven scheepshypotheken op vissersvaartuigen, waaraan de volgende samenvatting is ontleend:

Nieuw ingeschreven scheepshypothekeken op vissersvaartuigen

	Totaal		Scheepshyp.banken			Andere banken			Particulieren		
	Aantal	f.1000	Aantal	f.1000	gem. per schip	Aantal	f.1000	gem. per schip	Aantal	f.1000	gem. per schip
1950	85	3.194	20	1.021	51	33	1.730	32	32	443	13
1951	79	3.281	25	1.193	48	32	1.907	67	22	181	8
1952	69	2.181	17	493	29	28	1.367	62	24	321	13
1953	87	3.820	15	914	61	42	2.506	50	30	400	13
1954	97	7.678	19	3.465	150	67	4.146	26	11	67	6
1955	101	6.531	11	1.657	150	64	4.567	67	26	307	10
1956	137	8.899	11	1.747	159	104	6.862	41	22	290	13
1957	117	12.817	11	1.823	172	81	10.654	42	25	340	14
1958	114	10.706	10	1.726	161	75	8.562	79	29	418	14
1959	193	13.962	10	884	68	153	12.538	60	30	520	17
Totaal		73.069		14.923			54.839			3.287	

Bron: Statistiek der Scheepshypothekeken van het C.B.S.

Hieruit blijkt, dat scheepshypothekeken op vissersvaartuigen voornamelijk door de "andere banken" (Boerenleenbank en enkele handelsbanken) worden genomen. De Scheepshypothekeken-banken beperken zich slechts tot enkele grotere objecten.

In totaal werd 73 mln gulden, waarvan 75% door de groep "andere banken", hypothecair crediet verleend, hetgeen vermoedelijk betrekking had op een totale investering van 150 tot 175 mln gulden in vissersvaartuigen gedurende de periode 1950 - 1960.

De gemiddelde rentevoet voor gewone scheepshypothekeken bedroeg:

	1959	1958	1957	1956	1955	1954
Scheepshyp.banken	5.64	6.17	5.25	4.98	4.87	5.15
Andere banken	5.40	4.17	4.18	4.83	4.69	4.97
Particulieren	5.51	5.60	5.67	5.11	4.98	5.14

Bron: Statistiek der Scheepshypothekeken.

In het algemeen blijken de Scheepshypotheekbanken een hogere rente te berekenen dan de andere banken en particulieren.

5. Financiële positie Nederlandse Haringvisserij

Over de periode jan. 1953 tot jan. 1958 werd door de afdeling Visserij van het L.E.I. een onderzoek ingesteld naar de financiële positie van 17 ondernemingen, die tezamen ongeveer twee/derde deel van de loggervloot der Nederlandse Haringvisserij exploiteerden.

Uit overzicht no. 39 van de afdeling Visserij van het L.E.I. blijkt dat de liquiditeit ongunstig, doch dat de solvabiliteit gunstiger is te noemen.

Voorts blijkt, dat de ondernemingen tezamen de laatste jaren belangrijke bedragen in de verbetering van de vloot hebben geïnvesteerd. Het eigen vermogen is echter nauwelijks toegenomen. Daarentegen is het vreemde vermogen op lange termijn aanzienlijk gestegen, waardoor per jan. 1958 het eigen vermogen slechts 40% van het totale vermogen bedroeg. Zes ondernemingen werkten met meer dan 60% eigen vermogen; vier met minder dan 30%. Naast financieel krachtige ondernemingen zijn er dus financieel zwakke ondernemingen.

6. De taak van de overheid t.a.v. de credietvoorziening aan de visserij

De vraag is thans of de credietvoorziening aan de visserij een taak is van het particuliere bedrijfsleven dan wel dat de overheid daarbij evencens een taak heeft te vervullen.

Te dien aanzien kan worden opgemerkt, dat de visserij in dezelfde positie verkeert als de land- en tuinbouw, de handel-drijvende middenstand en de kleine en middelgrote industrie. Het betreft ook in de visserij familiebedrijven, die van de normale credietkanalen geen gebruik kunnen maken. De onbekendheid met de vele risico's van deze kleine en kleinere onder-

nemingen zijn oorzaak, dat in Nederland en vrijwel alle andere landen speciale maatregelen zijn genomen door de overheid voor de credietvoorziening aan deze ondernemingen.

In Nederland is de Boerenleenbank belast met de uitvoering van verschillende credietregelingen, als borgstellingsfondsen voor de land- en tuinbouw. De Nederlandse Middenstandsbank is belast met de uitvoering van een aantal credietregelingen eveneens van overheidswege ingesteld ten behoeve van de handelsdrijvende middenstand, de kleine en de middelgrote industrie. Deze regelingen zijn echter niet van toepassing op de visserij. Ofschoon economisch en sociaal van hetzelfde karakter en met dezelfde behoefte is er voor de visserij geen gelijkwaardige credietregeling. Sinds 1956 is er wel een regeling krachtens de zg. "Visserij-nota". Deze voldoet echter niet. Het is daarom noodzakelijk voor de Nederlandse visserij een soortgelijke permanente credietregeling te scheppen als voor land- en tuinbouw en voor de handelsdrijvende middenstand, kleine en middelgrote industrie reeds lang bestaat. Hier is dus sprake van een ernstige achterstand tot schade van de ontwikkeling van de Nederlandse visserij.

Er dient dus een credietvoorziening te komen voor de Nederlandse visserij, welke op gelijk niveau ligt met de credietvoorzieningen van overheidswege ten behoeve van de Nederlandse land- en tuinbouw, de handelsdrijvende middenstand en de kleine en middelgrote industrie, welke credietvoorziening bovendien niet achterstaat bij die voor de visserij in de omliggende landen.

7. Voorwaarden voor een credietverlening aan de visserij

Met betrekking tot een permanente credietvoorziening voor de visserij zal aan de volgende criteria moeten worden voldaan:

1. het dient onderdeel te zijn van een visserij-beleid op lang zicht;

Crediet als onderdeel van een visserij-beleid op kort zicht kan geen wezenlijke bijdrage leveren tot een oplossing van de visserij-problemen op lange termijn;

2. de credieten dienen te worden verleend op grond van objectieve normen, die voor alle vissers gelijk zijn. Men zal b.v. voor alle vissers eenzelfde minimum percentage eigen middelen als voorwaarde voor credietverlening moeten stellen. Daarbij zal men van de economisch sterkere vissers niet meer moeten eisen dan van de economisch zwakkere vissers. Zou men zulks wel doen dan zou het accent van de economische kant naar de sociale zijde worden verlegd, hetgeen minder gewenst moet worden geacht;
3. de uitvoerende instantie dient een concentratiepunt van deskundigheid te zijn, zowel wat betreft financieringsvraagstukken als wat betreft de visserij. Een dergelijke deskundigheid kan resulteren in meer credieten tegen lagere rentevoet. Naar mate men het risico beter kan beoordelen is er minder reden voor terughoudendheid en incalculeren van een hoge risico-premie wegens gebrek aan kennis van het bedrijf;
4. van belang is het klimaat, waarin de uitvoerende instantie werkt. Het milieu van de visserij wordt evenals dat van de landbouw gekenmerkt door een eigen sfeer;
5. een gedecentraliseerd apparaat is voor de uitvoering het meest gewenst. Immers de vissers wonen zeer verspreid. Kennis van de plaatselijke omstandigheden en van de persoon van de visser zijn voor de credietverlening in de visserij van grote betekenis;
6. het verdient aanbeveling dat de credietverlenende instantie ook als spaarbank voor de vissers kan fungeren en uit hoofde daarvan het sparen onder de vissers kan

bevorderen;

7. het is gewenst met behulp van het crediet door de overheid ter beschikking gesteld een anti-cyclisch beleid te voeren, ter afzwakking van de nadelige herinvesteringscyclus in de visserij;

8. De basis voor de credietvoorziening

Voor de overheid ligt er dus een duidelijke taak t.a.v. de credietvoorziening van de visserij, evenals zij die reeds heeft aanvaard t.o.v. land- en tuinbouw, handeldrijvende middenstand, klein en middelgrote industrie.

De overheid kan op verschillende manieren een basis leggen voor het door haar te verstrekken crediet, nl.;

a. jaarlijks een bedrag op 's lands begroting

Jaarlijks wordt een bedrag voor credietverlening aan vissers op de land's begroting geplaatst.

Deze methode kan een typische uiting van beleid op kort zicht zijn. Elk jaar wordt dan opnieuw op korte termijn bekeken, welk bedrag men zal uittrekken. Bij de beoordeling, welke jaarlijks plaats vindt, kunnen budgetaire en andere overwegingen ten nadele van de visserij strekken. Bovendien gaan overwegingen op kort zicht een te grote rol spelen.

b. overheidsgarantie op te verlenen credieten

Een andere mogelijkheid is, dat de overheid de te verlenen credieten voor aflossing en rente geheel of gedeeltelijk garandeert.

In het algemeen is dit een regeling, waaraan ernstige bezwaren zijn verbonden. Voor de visser is het bezwaar dat hij voor credietverkrijging afhankelijk wordt van de situatie op de vermogensmarkt. Hij loopt de kans, dat als hij zijn plannen kan gaan verwezenlijken, de rentestand

hoog is en vreemd vermogen moeilijk is aan te trekken.

Voor de overheid is deze methode bezwaarlijk omdat men er van kan uitgaan, dat de garantie in het algemeen in werking zal treden als het gehele economische leven in moeilijkheden verkeert en de visserij daar in verband met de interdependenties in het economisch gebeuren niet buiten zal blijven. Juist in een tijd van recessie en depressie blijken er dan financiële verplichtingen te komen op het voor 's lands begroting minst gunstige tijdstip.

Ofschoon dergelijke garanties gemakkelijker zijn te aanvaarden (er behoeft bij het aangaan van de garantie geen bedrag op de begroting te worden geplaatst) is zij én voor de visser én voor de overheid weinig aantrekkelijk.

c. borgstellingsfonds

Een borgstellingsfonds is voor de overheid aantrekkelijker omdat men onmiddellijk weet waar men aan toe is. De garanties komen ten laste van het oorspronkelijk daarvoor ingestelde fonds.

Voor de visser blijft het bezwaar van de afhankelijkheid van de vermogensmarkt en daarmee van de rentestand en mate van beschikbaarstelling van vreemd vermogen.

Wordt de Boerenleenbank met de uitvoering van de credietverlening belast dan is het bezwaar voor de visser geringer, omdat de rentevoet van de Boerenleenbanken veelal gunstiger ligt en voorts als het ware een beroep gedaan kan worden op de liquiditeitsoverschotten van de andere vissers, die spaarder zijn bij de Boerenleenbanken.

d. Financieringsfonds (revolving fund)

Voor de overheid heeft het beschikbaar stellen van een zg. revolving fund hetzelfde voordeel als het borgstellingsfonds. Men weet nl. van te voren welke financiële verplicht-

ting wordt aangegaan. Bovendien zullen borgstellingsfonds en revolving fund in het algemeen het resultaat zijn van een beleid op lang zicht, hetgeen de visserij slechts ten goed kan komen.

Voor de visser heeft het revolving fund het voordeel dat er geen afhankelijkheid van de vermogensmarkt dreigt. Op basis van een revolving fund kan voor de visserij een rentevoetin rekening worden gebracht welke in overeenstemming is met de werkelijke risico's en niet door onbekendheid met de visserij hoger wordt gesteld. Bovendien is het mogelijk met een revolving fund een anti-cyclisch beleid te voeren en de herinvesteringscyclus in de visserij zoveel mogelijk af te zwakken. Immers in tijd van hoogconjunctuur kan met behulp van een revolving fund zo nodig met het overheidscrediet iets op de achtergrond worden getreden. Daarentegen kan in andere tijden stimulerend worden opgetreden, waarbij van lagere bouwkosten van onderbezette werven kan worden geprofiteerd.

Van de besproken mogelijkheden is ongetwijfeld het revolving fund, zowel voor de overheid als voor de vissers, het meest gewenst. Dit was ook een der conclusies van de technical meeting on "public credit" van de F.A.O. in oktober 1960 in Parijs.

9. De uitvoering van de credietvoorziening van de visserij

a. Bezwaren tegen de huidige regeling

1. De financieringsregeling krachtens de "Visserij-nota" is een typisch voorbeeld van short term fishery-policy. Het komt niet verder dan een plan op korte termijn en met zodanige voorwaarden, dat het in de praktijk geen weerklank vindt, zodat de financieringsproblemen thans opnieuw moeten worden beschouwd.

Het ontbreken van een long term fishery-policy is oorzaak, dat, teneinde raad, enkele gemeentebesturen, Breskens en Vlissingen, zelf financieringsmaatregelen zijn gaan treffen om de plaatselijke visserij te verbeteren en te stimuleren.

Het moge duidelijk zijn dat op die wijze een nationaal visserij-beleid onmogelijk wordt.

2. Door de eis, dat de credietaanvrager zelf over tenminste 25% eigen middelen moet beschikken en zo hij over meer middelen beschikt een hoger percentage eigen middelen zal moeten aanwenden, heeft de regeling krachtens de Visserij-nota een sociale inslag gekregen. Merkwwaardigerwijze is hieraan in de praktijk niet de hand gehouden, doch door de betreffende bepaling is de regeling in principe meer bestemd voor zwakke dan sterke ondernemingen, hetgeen bepaald niet in het belang is van de Nederlandse visserij als geheel.
3. Doordat de credietaanvragen geval voor geval aan een adviesorgaan van ambtenaren en bedrijfsgenoten moeten worden voorgelegd komt de privacy van de particuliere ondernemer in gevaar.
4. Aangezien de regeling het karakter heeft van een garantie-regeling, wordt de credietaanvrager geheel afhankelijk van de situatie op de kapitaal-markt. Dit is dan ook zeer duidelijk gebleken toen de kapitaal-markt krap werd en hoge interest moest worden betaald. Voor de investeringen op lange termijn kan op deze wijze de rederij in een hoogst onaangename situatie komen.
5. De financiering van een nieuw schip geschiedt ter vervanging van een oud vaartuig. Door de vervanging schip voor schip werd

het oude vaartuig vervangen door een nieuw schip met driemaal grotere vangcapaciteit. De sanering van het verouderde deel van de vloot werd op deze wijze slechts weinig bevorderd.

6. De regeling van de aflossing over een periode van 20 jaar is bedrijfseconomisch onjuist. Bedrijfseconomisch dienen de nieuwe schepen in 15 jaar tot de restwaarde te zijn afgeschreven. De fiscale afschrijving leidt in verband met investeringsaftrek en vervroegde afschrijving vooral in de eerste jaren tot een snelle daling van de boekwaarde.
7. Krachtens de "Visserij-nota" wordt aan de credietaanvrager uitsluitend gevraagd tenminste 25% cash te tonen. Ten aanzien van de rentabiliteit en van de vermogensstructuur van de onderneming worden geen voorwaarden gesteld. Men kan zich dan ook afvragen in hoeverre de verleende credieten verantwoord zijn geweest.

b. Voorwaarden voor een nieuwe credietregeling

1. Een nieuwe credietregeling dient onderdeel te zijn van een long term fishery-policy. Dit betreft zowel een tijdelijke regeling ter sanering van het verouderde deel van de vloot als permanente regeling ter voorziening in de normale credietbehoeften van de visserij op lange termijn. Bij een juiste nationale regeling is er geen plaats voor en geen behoefte aan lokale regelingen.
2. Een nieuwe regeling mag niet achter staan bij de nationale regelingen van de overheid t.a.v. land- en tuinbouw en de handeldrijvende middenstand, kleine en middelgrote industrie. Evenmin behoort er achterstand te zijn t.a.v. de credietvoorzieningen van de visserij in de omliggende landen.
3. Een nieuwe regeling dient gelijkelijk te gelden voor alle ondernemingen zonder de sociale inslag van de regeling krachtens de Visserij-nota, volgens welke de financieel

zwakste onderneming, principieel de grootste credieten zouden krijgen.

4. Een garantie van overheidswege voor aflossing en rente is zowel voor de overheid als voor het bedrijfsleven een minder gunstige regeling, zoals hiervoor reeds werd uiteengezet. Op de technical meeting van de F.A.O. te Parijs in oktober 1960 werd, terecht, het revolving fund de beste vorm ter voorziening in de credietbehoefte geacht.

5. Bij een revolving fund zal het mogelijk zijn een permanent relatief lage rente in rekening te brengen. Bij een juiste wijze van uitvoering kan nl. het aan de credietverlening verbonden risico zoveel mogelijk worden beperkt en kan dus met een lagere risico-premie worden volstaan dan anders gewenst is.

6. Bij de credietverlening aan ondernemingen dient ook de rentabiliteit en de vermogensstructuur van deze ondernemingen in beschouwing te worden genomen alvorens een crediet te verlenen.

7. Voor zover het de sanering betreft dient men niet schip voor schip te vervangen, doch zal de nieuwe vangcapaciteit een even grote oude vangcapaciteit dienen te vervangen of zoveel meer als gewenst is om tot sanering te komen.

8. De financiering van de sanering dient zodanig te worden geregeld, dat een stimulans wordt verkregen tot de gewenst geachte concentratie van rederijen.

9. De aflossing op de credieten dient bedrijfseconomisch verantwoord te zijn en dus ten minste gelijke tred te houden met de economische veroudering van het schip.

10. De behandeling van de credietaanvraag dient uitsluitend banktechnisch te geschieden, zodanig dat de privacy behouden blijft.

11. Het uitvoerend orgaan van de credietvoorziening voor de visserij zal behoefte hebben aan adviezen in verband met de te voeren long term fishery-policy. Hiervoor ware de economische afdeling van het College voor de Visserijen in te schakelen.

12. Er is behoefte aan de volgende fondsen voor de credietvoorziening in de visserij:

- a. een saneringsfonds voor een korte periode;
- b. een permanent fonds voor de normale credietvoorziening in de visserij, bij voorkeur een revolving fund;
- c. een ontwikkelingsfonds, ter stimulering van nieuwe mogelijkheden, waarvoor dikwijls grotere credieten gewenst zijn.

c. De uitvoering

Bij de bespreking van de uitvoering van een credietverlening aan de visserij kwam duidelijk tot uitdrukking dat de wijze van uitvoering van grote betekenis is voor het slagen.

Met betrekking tot de uitvoering heeft de technical meeting on public credit van de F.A.O. te Parijs in oktober 1960 een belangrijke bijdrage geleverd. Het "revolving fund" werd aanbevolen, terwijl t.a.v. de wijze van uitvoering de landen met een "special agency" in de vorm van een Visserijbank (Noorwegen, Denemarken) of een op overeenkomstige wijze werkend orgaan (Frankrijk) wezen op de uitstekende ervaringen welke zij daarmee hebben.

In het algemeen kan worden gesteld, dat voor de visserij op overeenkomstige wijze in de credietvoorziening dient te worden voorzien als het geval is voor land- en tuinbouw, (Boerenleenbank uitvoerend orgaan), handeldrijvende middenstand, kleine en middelgrote industrie (Nederlandse Middenstandsbank als uitvoerend orgaan).

Waarschijnlijk is er in Nederland geen plaats voor een afzonderlijke instelling voor de financiering van de visserij. Het aantal objecten is vermoedelijk te gering en zou leiden tot een duur werkend apparaat.

Ten aanzien van de institutionele uitvoering zijn er enige alternatieven, welke nader beschouwd zullen moeten worden.

's-Gravenhage, november 1960.